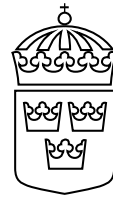

Regeringens proposition

2018/19:93

Skydd för beteckningar som omfattas av EU:s
handelsavtal med Japan

Prop.
2018/19:93

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 28 mars 2019

Stefan Löfven

Morgan Johansson
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår att EU:s handelsavtal med Japan läggs till i uppräknningen av internationella avtal i lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

Förslaget innebär att bestämmelserna i varumärkeslagen om skadestånd och andra civilrättsliga sanktioner blir tillämpliga vid intrång i de beteckningar som skyddas inom EU enligt avtalet med Japan.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 september 2019.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel	4
3	Ärendet och dess beredning	6
4	Lagändring med anledning av EU:s handelsavtal med Japan	6
5	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	7
6	Konsekvenser	8
7	Författningskommentar	9
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Ändringar i lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel med anledning av EU:s handelsavtal med Japan och Singapore	11
Bilaga 2	Promemorians lagförslag	12
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	14
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 28 mars 2019	15

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2018/19:93

Regeringens förslag:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 9 § varumärkeslagen (2010:1877) ska också tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, av den 6 oktober 2010 (EUT L 127, 14.5.2011, s. 6),

2. handelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Colombia, Peru och Ecuador, å andra sidan, av den 26 juni 2012 (EUT L 354, 21.12.2012, s. 3 och EUT L 356, 24.12.2016, s. 3),

3. avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan, av den 29 juni 2012 (EUT L 346, 15.12.2012, s. 3),

4. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 161, 29.5.2014, s. 3),

5. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 260, 30.8.2014, s. 4),

6. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 261, 30.8.2014, s. 4), *eller*

7. det övergripande avtalet om ekonomi och handel (CETA) mellan Kanada, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan, av den 30 oktober 2016 (EUT L 11, 14.1.2017, s. 23).

6. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 261, 30.8.2014, s. 4),

7. det övergripande avtalet om ekonomi och handel (CETA) mellan Kanada, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan, av den 30 oktober 2016 (EUT L 11, 14.1.2017, s. 23), *eller*

8. *avtalet mellan Europeiska unionen och Japan om ett ekonomiskt partnerskap, av den 17 juli 2018 (EUT L 330, 27.12.2018, s. 3).*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2019.
 2. Den nya bestämmelsen tillämpas även på beteckningar som har fått skydd före ikrafträdandet, om inte annat följer av 3.
 3. Den nya bestämmelsen som avser hänvisningen till 8 kap. 4–6 och 8 §§ varumärkeslagen (2010:1877) tillämpas inte på intrång, försök till intrång eller förberedelse till intrång som skett före ikrafträdandet.

3 Ärendet och dess beredning

Lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel trädde i kraft den 1 januari 2019. I lagen finns bestämmelser om skadestånd och andra civilrättsliga sanktioner vid intrång i en rätt till en beteckning på jordbruksprodukter och livsmedel som skyddas inom EU enligt ett antal uppräknade EU-förordningar eller internationella avtal.

EU har ingått ett nytt handelsavtal som innehåller bestämmelser om skydd för sådana beteckningar och om sanktioner vid intrång – avtalet mellan Europeiska unionen och Japan om ett ekonomiskt partnerskap (EUT L 330, 27.12.2018, s. 3). Avtalet trädde i kraft den 1 februari 2019.

Inom Justitiedepartementet har det upprättats en promemoria där det föreslås att avtalet med Japan ska läggas till i uppräknningen av internationella avtal i lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. I promemorian föreslås också att ett frihandelsavtal mellan EU och Republiken Singapore ska läggas till i uppräknningen. Denna proposition avser emellertid bara avtalet med Japan, eftersom avtalet med Singapore ännu inte trätt i kraft. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (Ju2018/04297/L3).

Lagrådet

Lagförslaget i propositionen gäller ett ämne som faller inom Lagrådets granskningsområde. Den föreslagna ändringen beror dock uteslutande på att handelsavtalet med Japan nu har trätt i kraft och därför behöver läggas till i uppräknningen av internationella avtal i lagen. Förslaget är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets granskning skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande.

4 Lagändring med anledning av EU:s handelsavtal med Japan

Regeringens förslag: Avtalet mellan Europeiska unionen och Japan om ett ekonomiskt partnerskap ska läggas till i uppräknningen av internationella avtal i lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget. *Kommerskollegium* väcker dock frågan om skyddet för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel kan behöva sträckas ut till att omfatta

alla medlemmar i Världshandelsorganisationen (World Trade Organization, WTO) mot bakgrund av principerna om icke-diskriminering i avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (TRIPs-avtalet).

Skälen för regeringens förslag: Inom EU finns ett immaterialrättsligt skydd för ursprungets beteckningar, geografiska beteckningar, beteckningar för traditionella uttryck för vin och beteckningar för garanterade traditionella specialiteter. Beteckningarna används huvudsakligen för att visa att en varas kvalitet, anseende eller annan egenskap har ett starkt samband med varans geografiska ursprung. Beteckningarna kan användas för vin, spritdrycker, aromatiserade viner, jordbruksprodukter och livsmedel. Skyddet för en beteckning uppstår genom registrering enligt ett antal EU-förordningar. Det kan också uppstå genom de internationella avtal som EU ingår med tredjeländer. EU har slutit flera avtal som innehåller bestämmelser om skydd för beteckningar, t.ex. frihandelsavtalet med Republiken Korea och det övergripande avtalet om ekonomi och handel med Kanada (CETA).

Vid intrång i en rätt till en beteckning som följer av vissa av de avtal som EU har ingått med tredjeländer är bestämmelserna i varumärkeslagen (2010:1877) om skadestånd och andra civilrättsliga sanktioner tillämpliga. Det framgår av lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, där de internationella avtalen räknas upp.

EU har ingått ett avtal med Japan om ekonomiskt partnerskap. Avtalet trädde i kraft den 1 februari 2019. Det innehåller bestämmelser om skydd för geografiska beteckningar och bestämmelser om sanktioner vid intrång i sådana beteckningar. Avtalet bör därför, på samma sätt som andra avtal med tredjeländer som innehåller sådana bestämmelser, omfattas av lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och läggas till i uppräknningen av internationella avtal.

Kommerskollegium väcker frågan om huruvida det skydd som har sin grund i frihandelsavtal borde omfatta samtliga WTO-medlemmar, men framhåller samtidigt att frågan är juridiskt oklar. Regeringen konstaterar att frågan, som i första hand berör EU:s gemensamma handelsregler, kräver närmare överväganden som inte är möjliga att göra inom ramen för detta ärende.

5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringen ska träda i kraft den 1 september 2019.

Den nya bestämmelsen ska tillämpas även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet. Varumärkeslagens bestämmelser om skadestånd och spridning av information om dom i intrångsmål ska dock inte tillämpas på intrång, försök till intrång eller förberedelse till intrång i en beteckning som skyddas enligt avtalet med Japan och som skett före ikraftträdandet.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens. **Remissinstanserna** har inte några särskilda synpunkter.

Skälen för regeringens förslag: Avtalet med Japan trädde i kraft den 1 februari 2019. Lagändringen bör därför träda i kraft så snart som möjligt. Regeringen föreslår att ändringen träder i kraft den 1 september 2019.

I samband med att lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel infördes konstaterade regeringen att det är en allmän princip inom immaterialrätten att ny lagstiftning blir tillämplig också på rättigheter som har uppkommit innan den nya lagstiftningen har trätt i kraft (se prop. 2017/18:267 s. 214). Eftersom avtalet med Japan redan har trätt i kraft, bör den allmänna principen även i detta fall framgå uttryckligen av en övergångsbestämmelse. Det innebär att den nya bestämmelsen blir tillämplig även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet. På motsvarande sätt som när det gäller de handelsavtal som redan omfattas av lagen bör det också införas en övergångsbestämmelse som klargör att bestämmelserna om skadestånd och spridning av information om dom i intrångsmål inte tillämpas på intrång, försök till intrång eller förberedelse till intrång som skett före ikraftträdandet (jfr prop. 2017/18:267 s. 218). Några andra övergångsbestämmelser behövs inte.

6 Konsekvenser

<p>Regeringens bedömning: Förslaget medför inte några ökade kostnader för det allmänna eller för enskilda.</p>

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens. **Remissinstanserna** har inte några särskilda synpunkter.

Skälen för regeringens bedömning: I propositionen Modernare regler om varumärken och en ny lag om företagsnamn görs bedömningen att förslagen i lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel inte nämnvärt påverkar enskilda näringsidkare. De bedöms inte heller medföra några ökade kostnader för det allmänna eller för enskilda (se prop. 2017/18:267 s. 218–222). Förslaget i denna proposition innebär bara att uppräknningen av de internationella avtal som omfattas av lagen kompletteras med en hänvisning till avtalet mellan EU och Japan. Detta påverkar inte den tidigare konsekvensbedömningen. Förslaget bedöms alltså inte leda till några ökade kostnader för det allmänna eller för enskilda.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Beteckningar som skyddas enligt internationella avtal

2 § Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 9 § varumärkeslagen (2010:1877) ska också tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, av den 6 oktober 2010 (EUT L 127, 14.5.2011, s. 6),

2. handelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Colombia, Peru och Ecuador, å andra sidan, av den 26 juni 2012 (EUT L 354, 21.12.2012, s. 3 och EUT L 356, 24.12.2016, s. 3),

3. avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan, av den 29 juni 2012 (EUT L 346, 15.12.2012, s. 3),

4. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 161, 29.5.2014, s. 3),

5. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 260, 30.8.2014, s. 4),

6. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 261, 30.8.2014, s. 4),

7. det övergripande avtalet om ekonomi och handel (CETA) mellan Kanada, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan, av den 30 oktober 2016 (EUT L 11, 14.1.2017, s. 23), *eller*

8. *avtalet mellan Europeiska unionen och Japan om ett ekonomiskt partnerskap, av den 17 juli 2018 (EUT L 330, 27.12.2018, s. 3).*

Paragrafen behandlar sanktioner m.m. vid intrång i vissa beteckningar som är skyddade inom EU enligt ett antal angivna internationella avtal där EU är part.

Punkt 8 är ny. Bestämmelsen innebär att varumärkeslagens bestämmelser om vitesförbud (8 kap. 3 §), skadestånd (8 kap. 4–6 §§), åtgärder som avser intrångsgörande varor (8 kap. 7 §), spridning av information om dom i mål om varumärkesintrång (8 kap. 8 §), informationsföreläggande (9 kap. 1–4 §§), intrångsundersökning (9 kap. 5–13 §§) och behandling av personuppgifter (10 kap. 9 §) tillämpas vid intrång i rätten till en beteckning som är skyddad enligt avtalet mellan Europeiska unionen och Japan om ett ekonomiskt partnerskap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2019.

2. Den nya bestämmelsen tillämpas även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet, om inte annat följer av 3.

3. Den nya bestämmelsen som avser hänvisningen till 8 kap. 4–6 och 8 §§ varumärkeslagen (2010:1877) tillämpas inte på intrång, försök till intrång eller förberedelse till intrång som skett före ikraftträdandet.

Enligt *punkt 1* ska lagändringen träda i kraft den 1 september 2019.

I *punkt 2* anges huvudregeln att den nya bestämmelsen är tillämplig även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet. Detta överensstämmer med den inom immaterialrätten allmänna principen om att ny lagstiftning är tillämplig även på rättigheter som har uppkommit innan den nya lagstiftningen träder i kraft.

Av *punkt 3* följer att de bestämmelser i varumärkeslagen som rör skadestånd (8 kap. 4–6 §§) och spridning av information om dom i mål om intrång (8 kap. 8 §) inte tillämpas om intrånget, eller försöket eller förberedelsen, har skett före ikraftträdandet. Bestämmelserna i varumärkeslagen om åtgärder som avser intrångsgörande varor (8 kap. 7 §), informationsföreläggande (9 kap. 1–4 §§) och intrångsundersökning (9 kap. 5–13 §§) är däremot tillämpliga, även om det är fråga om intrång som har skett innan lagändringen trätt i kraft. Också bestämmelsen om vitesförbud (8 kap. 3 §) är tillämplig vid intrång som har påbörjats före ikraftträdandet. (Jfr prop. 2017/18:267 s. 301 och 302.)

Sammanfattning av promemorian Ändringar i lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel med anledning av EU:s handelsavtal med Japan och Singapore

Prop. 2018/19:93
Bilaga 1

I promemorian föreslås att EU:s handelsavtal med Japan och Singapore läggs till i uppräknningen över internationella avtal i den föreslagna lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

Förslaget innebär att bestämmelserna i varumärkeslagen (2010:1877) om skadestånd och andra sanktioner blir tillämpliga på de beteckningar som skyddas i EU enligt avtalen med Japan och Singapore.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den XX 2019.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2018:000) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:267 Föreslagen lydelse

2 §

Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 9 § varumärkeslagen (2010:1877) ska också tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, av den 6 oktober 2010 (EUT L 127, 14.5.2011, s. 6),

2. handelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Colombia, Peru och Ecuador, å andra sidan, av den 26 juni 2012 (EUT L 354, 21.12.2012, s. 3 och EUT L 356, 24.12.2016, s. 3),

3. avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan, av den 29 juni 2012 (EUT L 346, 15.12.2012, s. 3),

4. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 161, 29.5.2014, s. 3),

5. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 260, 30.8.2014, s. 4),

6. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 261, 30.8.2014, s. 4), *eller*

7. det övergripande avtalet om ekonomi och handel (CETA) mellan Kanada, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan, av den 30 oktober 2016 (EUT L 11, 14.1.2017, s. 23).

6. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 261, 30.8.2014, s. 4),

7. det övergripande avtalet om ekonomi och handel (CETA) mellan Kanada, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan, av den 30 oktober 2016 (EUT L 11, 14.1.2017, s. 23),

8. *avtalet mellan Europeiska unionen och Japan om ett ekonomiskt partnerskap, av den XX 2018 (EUT L XX), eller*

-
1. Denna lag träder i kraft den XX 2019.
 2. Lagen tillämpas även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet, om inte annat följer av 3.
 3. Bestämmelserna i 2 § som avser hänvisningen till 8 kap. 4–6 och 8 §§ varumärkeslagen (2010:1877) tillämpas inte på intrång, försök till intrång eller förberedelse till intrång i sådana beteckningar som skyddas enligt 2 § 8 och 9 och som skett före ikraftträdandet.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden över promemorian lämnats av Kommerskollegium, Livsmedelsverket, Patent- och registreringsverket, Statens jordbruksverk, Stockholms tingsrätt (Patent- och marknadsdomstolen) och Svenska Föreningen för Immaterialrätt. Svenska Föreningen mot Piratkopiering och Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att yttra sig men har avstått från att yttra sig.

Justitiedepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 28 mars 2019

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Lövin, Y Johansson, M Johansson, Baylan, Andersson, Bolund, Damberg, Strandhäll, Shekarabi, Eriksson, Ekström, Eneroth, Dahlgren, Nilsson, Ernkrans, Lindhagen, Lind

Föredragande: statsrådet M Johansson

Regeringen beslutar proposition Skydd för beteckningar som omfattas av EU:s handelsavtal med Japan